

SZARVAS ÉS VIDEKE

TÁRSADALMI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

Szerkesztőség:

Beliczey-utca 11. szám, hova a lap szellemi részét illető közlemények küldendők.
Kéziratok vissza nem adatnak.
BÉRMENTETLEN LEVELEK EL NEM FOGADATNAK.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési árak:

Egész évre . . . 8 kor. — Félévre . . . 4 kor.
Negyedévre . . . 2 kor. — Egyes szám . 16 fill.

Kiadóhivatal:

Beliczey-utca 11. szám. (saját ház,) hová az előfizetési pénzek intézendők.

Hirdetéseket jutányos áron elfogad

Kiadó s lap tulajdonos SÁMUEL ADOLF

Béke a szabadság sirja fölött!

Sirasztuk el mi is a burok szabadságát. Aki élt itt köztünk 1849-ben, az hivében tud együtt érezni a gyászba borult burgherekkel, mert ők végigszenvették az eltiprott hazában a szabadság halálát. Tanuljuk a gyászt az öregektől és kívánjuk szívünk mélyéből, hogy adjon az Égi Kegyelem erőt a derék bur férfiaknak és nőknek a nagy csapás elviselésére.

Előre látható volt e. gyászos vég már a háboru megkezdésének napján. S azt, hogy ilyen nagyszerű, ilyen dicső lesz a burok szabadsága, hogy két és fél esztendeig fognak ellenállni az összehasonlíthatatlanul nagyobb britt hatalomnak olyan diadalmos csatákban, melyeknek kevés párját találják a világhistóriában — ezt a burokon kívül nem hitte senki. S mint lelkesedett a világ a csodálatos hírek felett, melyeket Délafrikából hozott a táviró. Itt Magyarországon is olyan óriási volt az érdeklődés a héroszi küzdelem iránt, aminőt külföldi eseménynyel szemben még soha nem tapasztaltunk. Résztvétté vált most az érdeklődés. Egyedül, árván és elhagyottan állt a bur szikla a viharzó angol tengerben, nem jött segítség! Az okos szivtelen diplomácia összetett kezekkel nézte a gyönyörű, az egyedülten harcztot s a mindenek által elhagyatott bur nemzetnek bukni kellett. Heine, a nagy német költő a

szabadságharcz leveretése után így énekelt rólunk:

Ha hallok ezt a szót: Magyar,
A német dolmányt olyan szűknek érzem!

Ha élne a Dalok Könyvének halhatatlan poétája, most a burokról írhatná ugyanezt. De nem szorulnak a burok költőre, aki elzengje dicséretüket, minden dálnál, irásnál szebben beszélnek s nagyobb lelkesedést keitenek az emberiség szívében a burok hadi tettei. Mig áll a világ s még tud emlékezni a mult dicső eseményeiről, élni fog a bur dicsőség hire, lelkesedést, idealismust és szabadságot hirdetve mindenütt.

Hiszszük, hogy a nagy angol nemzet, melynek politikáját — kicsinyesség soha nem vezette, nem fog visszaélni a helyzettel s azt a türelmes okos politikát fogja követni, melylyel gyarmatait a világ minden részében biztosítja magának. Ne higye senki, hogy a legyőzött burokra most olyan sors vár, mint amilyenben Magyarországnak volt része a szabadságharcz leveretése után. Az angolok egy-kettőre enyhíteni fogják a szigorúságot s néhány év mulva meg fogják adni Transvalnak az önkormányzatot, éppen úgy mint megadták Ausztráliának s a többi gyarmatországoknak.

Az egész világ kínos nyomás alul szabadul fel az angol-bur háboru befejezése által. Hogy immár esztendők óta gazdasági válságok dülnek

mindenfelé, annak okát nagyrészt az angol-bur háboruban kereshetjük, mely bénítólag hatott első sorban az angol viszonyokra. S ezt megérezte a pénzpiacz nálunk Magyarországon éppen úgy, mint a külföld egyéb államaiban.

Nemzetgazdászok általános gazdasági fel lendülést jósolnak e hosszú háboru befejezésével. S valószínű, hogy nem is csalódnak. Mert ha figyelembe vesszük, hogy több mint két esztendeig egy olyan hatalmas gazdasági tényező, mint Délafrika, kereskedelmi és ipari forgalom dolgában teljesen el volt zárva a világtól, mérlegelni lehet a nagy előnyt, mely ez óriási fogyasztás és produkáló terület felszabadulásából keletkezik. Magyarország is sok millió értéket szállított az angol közvetítő kereskedelem révén Délafrikába s ez az export a háboru alatt szünetelt. Igaz, hogy ennek ellenében az angolok elvették tőlünk igen jó áron a rossz lovakat...

Több mint két milliárdjába került Angliának e háboru, ez a pénz el lett vonva az egész világ kereskedelmi és ipari forgalmától, a hitelt kereső közönségtől és a vállalkozástól. Ezt nyögte leginkább Európa gazdasága s most, hogy megszűnt a sterlingek vándorlása Délafrikába, kedvezőbb helyzet remélhető.

Igy játszottak bele a szegény burok a világhistóriába, melynek szinpadáról most le is tuntek. De dicsőségük hire megmarad s ragyogó példaképe lesz mindenha a hazát és szabadságot szerető nemzetnek. Ebben az internacionáliz-

SZARVAS ÉS VIDEKE TÁRSZÁJA.

Benka Gyula örömnünapére

Kit 40 éves tanári működése után Ő Fel-sége a Ferencz József lovagrend kereszt-jével tüntetett ki,

Ki negyven évig szórta lelke kincsét:
Erénybe' dúsnak őt sokan tekintsék!
Jó példát erre jó király adott
Kitüntetvén őt, a sok közt, nagyot.

Állj meg ten élted e határvövényél!
— Megáll a vándor is fa hűs tövénel —
Tekints utadra vissza, mely felett
Virágmezőt látsz most, tövis helyett.

Bár jelszavad: a haladás előre,
Most állni kell, ki nem térhatsz előre:
Mig sok tanítvány és sok jó barát
Örömmérmémet ki nem ontja rád,

Ne mondd, hogy téged ünnepelni nem kell;
Mert életed hasznos munkába telt el
S munkád gyümölcse ez, sok év után;
Mert szépet és jót hirdetél csupán.

Leköt mindenkit elméd nagy tudása
És elragad szónöklated varázsa.
Ha mint tanárt kell téged festeni:
Előadásod vonzó, mesteri.

Óh mily nemes, ha fenkölt gerjedelmed
Ifjakba olthat égő honszerelmet!
Mi nemcsak tüntetésre lelkesül,
De törvényt tisztel és munkát becsül.

Éltetője, lelke vagy a közügynek,
Mint tavaszi napsugár a farúgynek;
Alkotni vágyott mindig szellemed;
Visszavonást nem ismer jellemed.

A sors letörte gyakran szép reményed;
De megmaradt hited és vig kedélyed.
Példád ebben is oktat. másokat,
Mint kell viselni a csapásokat.

Imádva Istent és szeretve embert:
Sem az idő, sem a vakság, le nem vert.
Kiállod — mint tölgy — a zugó vihárt
S letört reményágad újból kihajt.

A dalban és zenében is tanár vagy,
Bánatodat ebbe fojtod, ha már nagy.
„Trillárom hajh!” és „Bajza bordala:”
Még vigabb lett zenédnek általa.

Vadászoknak valál kedves Nesztora;
Te nélkülöd letünt azok szebb kora.
Hányszor vidultunk este, nyul torán,
Játszi kedélyed pajkos humorán!

Négy évtized parány a végtelenben,
Fénye mégis óh mint hevit jelenben!
S vón glóriát az ünnepekt fejen,
Hogy őt így lássuk még tovább, helyén.

Óh jer tavasz illatos fuvalomja!
Ne engedd még az erőt nyugalomra!
Ihlesd meg őt, ha élte öszre jár,
Kitől testet még nem egy eszme vár.

Ki negyven évig szórta lelke kincsét:
Erénybe' dúsnak őt sokan tekintsék!
Mert a szellem nem öl, mint fegyverél;
De alkot és műve örökre él!

Halásztelki.

mis materializmus által át és átítatott korban, ők ontották vérüket az ideális fogalmak legmagasztosabbikáért, a hazáért. E kufár világnak azon pontján, ahol a bur nép él, égis csapó lánggal lobogott fel az Eszmény, vér, ágyu, halálhőrgés követte utjain, dicsőség, nagyság, hősiesség támadt a nyomában. Tűzoszlop támadt Délafélkában, mely gyönyörűen világította be e kufár sivar, önző világot.

A tűzoszlop kialudt, a bur szabadság elveszett, de hirneve, dicsősége ennek a szabadságharcznak megmarad — örökké. Mars elpihont s most Klió vette át a munkát.

Békésvármegye népességi statisztikája.

A m. kir. központi statisztikai hivatalnak az ország 1900-iki népszámlálására vonatkozó nagyrészt adatai között vármegyénkre nézve is rendkívül fontos és érdekes dolgokat találunk, melyekről itt csak röviden, különösen a szarvasi járásra való tekintettel fogunk megemlékezni.

Vármegyénk népessége 1900-ik év december 31-én 278731 lélekből állott, melybe bele van számítva a vármegye területén levő 997 katona is.

Békésvármegye területe 3670 □ kilométer s ezt a számot viszonyítva a népesség számához, megtudjuk, hogy egy □ kilométerre 75.15 ember jut.

Magyarnak vallotta anyanyelvét 201619 ember, a mely a lakosság egész számát tekintve mutatja, hogy Békésvármegye a legmagyarabb megyék egyike, amiből sajnos, azt is kénytelenek vagyunk constatálni, hogy a magyar anyanyelvűeknél ezen népszámlálásnál a tót anyanyelvűek nagyobb arányban szaporodtak illetve terjeszkedtek, mint az előző összeírások alkalmával. S ugyanigy állunk a magyarul tudók tekintetében is, a mennyiben összesen 249 638 lakos bírja a magyar nyelvet s így bizony nagy szám: 29093 esik a magyarul nem tudókra.

Érmi és olvasni tud 181320 ember, tehát a 6 éven aluliakat leszámítva a lakosság 78.3%-a.

Vallás tekintetében: róm. kath. 66857, gör. kath. 773, gör. kel. 7870, ág. ev. 98882, ev. ref. 95548, unitárius 599, izraelita 7358, más vallású és felekezet nélküli 844, a mely számok vármegyénk lakosságának túlnyomóan protestans voltára enged következtetni.

A szarvasi járásra vonatkozólag a következő adatokat említjük fel:

A járás összes lakossága 44838 lélek, ebből Szarvasra jut 25773. Bsztrandásra 7252, Kondorosra 3761. Öcsödre 8052. A járás lakosságából 22753 férfi 22265 nő 6 évnél fiatalabb 7356, 20—39 éves 12048, 40—59 éves 8778, 60 évnél idősebb 3451; nőtlen illetve hajadon 22846, házass 19694.

A szarvasi járásban magyarul beszélni tud 82.92 százalék, nem tud 17.08 százalék, míg pld. a csabai járásban csak 78.60 százalék, beszél magyarul, nem tud 21.40 százalék.

Magára az egyes községekre vonatkozólag Szentandrási lakosai közül 5.49 százalék, Szarvas 25.77 százalék s Kondoros 17 százalék nem tud magyarul, nem pedig mint a „Békésmegyei Közöny“ múlt vasárnapi számában találjuk, hogy Szentandrási lakosai közül 10 százalék, Szarvasból pedig 36 százalék nem beszélne magyarul.

Vallás tekintetében a járásban róm. kath. 7993, gör. kath. 45, gör. kel. 61, ág. ev. 26291, ev. ref. 9178, unitárius 10, izraelita 1231, egyéb 29.

Érdeemesnek találjuk összehasonlítást tenni a népesség szaporodása tekintetében az 1869. 1880. 1890. és 1900. évi statisztikai kimutatás között. E szerint:

	É v	1869.	1880.	1890	1900.
Bsztrandás		6083	6195	6735	7249
Kondoros		—	2120	2597	3756
Öcsöd		6348	7103	7875	8044
Szarvas		22446	22504	24393	25765
Összesen : 34877		37922	41600	44814	

Ezekben foglaltam röviden össze Békésvármegye s illetve a szarvasi járás népszámlálási adatait, melyek azt mutatják, hogy „az államnak legbecsesebb tőkéje, az ember“ (Rudolf trónörökös szavai) vármegyénkben jelentékenyen szaporodott a múlt népszámlálások eredményéhez viszonyítva.

— | —.

Hirek.

— **Diszpolgárság.** Mint biztos forrásból értesülünk, Benka Gyula igazgató-tanárt 40 éves jubiluma alkalmából Szarvas városa diszpolgárává fogja megválasztani. Bizony nagyon is részolált erre a kitüntetésre!

— **Kinevezések.** A m. kir. pénzügyminiszter Csizsár János szarvasi adóiszteletet a tiszalüredi adóhivatalhoz ellenőrné léptette elő. — A kolozsvári kir. ítélőtábla elnöke Lukács László ügyvédjelöltet a tordai kir. törvényszékhez joggyakornoknak nevezte ki. — M. kir. belügyminiszter Bakó Jakab elhalálozása folytán a gyulai anyakönyvi kerületbe II. anyakönyv-

vezető helyettesé Velk István anyakönyvi díjnokot nevezte ki.

— **A szarvasi ág. hitv. ev. főgymnasium felügyelősége** f. évi június 16-án délután 3 órától az iskolai épület tanácsk. zási termében rendes gyűlést tart. A tanácskozás tárgysorozatának főbb pontjai: Tanári állásokra vonatkozó pályázat eredménye. Esetleg tanár választás. Tanárkari ajánlat alapján öszlündijak feletti intézkedés. Az iskola 100 éves emlékünnepeinek tervezete stb.

— **Presbyteri ülés.** A szarvasi ág. hitv. egyházközség 1902. június 16-án presbyteriális ülést tart. Kezdeté d. e. 9 órakor, helye a tanácsterem. Tárgysorozat: 1. Az 1902. évi május 11-iki jknyv felolvasása és hitelesítése. 2. Az 1902. év június 10-én tartott gazdasági bizottsági ülés javaslatainak előterjesztése. 3. Az egyházmegyei közgyűlés meghirdetése és képviselők kiküldetése. 4. Benka Gyula főgymn. igazgató jun. 17-iki tennepélyéhez intézkedés. 5. Elnöki előterjesztések, esetleges indítványok.

— **Tisztelgés.** A polg. leányiskola tantestülete f. hó 10-én kedden felkereste a társulat érdemes elnökét Haviár Danielt, hogy öt gymnasiumi felügyelővé vált megválasztása alkalmából üdvözölje. Az üdvözlő beszédet Margócsy Gyula igazgató tartotta. Haviár Daniel válaszában kifejtette, hogy hármass hivatalában felhalmozódott dolgok elvégzését megkönnyíti a leányiskolában ez évben irvendetesen tapasztalható jó egyetértés a tantestület tagjai között; úgy hogy rá tulajdonképpen csak az államosítással járó teendők maradnak.

— **Községi jegyzői nyugdíjválasztmány** folyó hó 10-én d. u. 3 órakor ülést tartott dr. Fabry Sándor kir. tanácsos alispán elnöke alatt, melyen több folyó ügyet tárgyalt s Péteri József szentandrási jegyzőt felvette a nyugdíjintézet tagjai közé.

— **Gyulai IV. gyógyszerész.** Ujabbán Király Gáspár és Wieland Gyula gyógyszerészek adták be kérvényeiket a Gyulán felállítandó 4-ik gyógyszerészeti elnyeréséért.

— **Aranylakodalom.** Guttmann Hermann és és neje Kurländer Johanna f. évi június hó 29-én d. u. 6 órakor fogják ötven évvel ezelőtt kötött házassági frigyüket a szarvasi izr. imaházban újból megáldatni.

— **A gyakorló iskola vizsgája.** A tanítóképző gyakorló iskolájában az évzáró vizsga 13-án pénteken volt megartva a főgymn. tornateremben, Haviár Daniel jelenlétében. Tanítójuk Margócsy Gyula ez évben is bemutatta, hogy növendékeivel mily szép eredményt ért el. Egy ujtítás is volt a vizsgán, ugyanis a tanító képző IV éves növendékei is kérdezték a növendékeket. A kérdésből meggyőződhetett mindenki, hogy a tanítás terén igen szép sikert értek el, és hogy jó tanító lesz belőlük. Ebben érdem illeti szintén Margócsy Gyulát, kinek vezetése mellett tanultak meg, hogy mikép kell jól tanítani.

— **A polg. leányiskola** tantestülete a hitoktatókkal együtt folyó hó 10-én d. u. 5 kor felkereste

Benka Gyula.

Gyöngye vagyok ahoz, hogy az ő egyeniségét minden oldalról megvilágítsam. Tegyük meg, mások, arra hivatottak. Amit papirosra vetek, jobbadán vázlatos megjegyzések. Negyven év . . . De ő ma is olyan fiatalos erővel viseli az iskola és élet gondjait, mint harmincz év előtt.

Én ott figyeltem meg, hol nap-nap után izzadni látom; izzadni komoly munkában: az iskolában. És ő első sorban az iskoláé. Nem azok közül való, kik beérik a hivatalos iratok belajstromozásával. Nem született bürokratának. Soha se érezeti felsőbbiségét, csak elsőségét egyenlők között. Élesen látó szemével, jóságos lelke kiválóbb csipán, emelkedettsége ugyanezt tétélezi föl azokról, kik az ifjuság veetésére hivatottak. Mások tapintatlanságát, botlását inkább a családás lehangoltságával fogadja, mint feddő szóval. Higgadtsága azt is lefegyverezi, ki magabiztában eljárása módját szenvedélylyel vitatja. És ilyenkor rátapad szemünk arra a nyílt homlokra, melyen a szívet észét hordja. Erős talantum, judiciousus fő, kinek, mint mondani szokás, jó megvetették a feje alját: sokat tapasztalt és sokat tud.

Amilyen komoly a munkában, olyan önfeledten tud tréfával játszani; mások megjegyzéseit szellemes aperauk alapjává tenni és emlékei kimeríthetlen tárházából kincseket előszedni. Mintha az arca elváltoznék s az az ezüstös haj az ifjúkor ragyogását szórta. Ő, ki pályáját az ifjuság nevelésével töltötte, tán a fiatalok körében tud legjobban fölmelegedni. Nekem úgy tetszik

ilyenkor visszazáll a szíve-lelke abba a korba, melybe az ő igazi fiatalsága esik. Öröm látni azt az ifju öreget ma, mikor az öreg-fiatalok élettelenége dermeszt. — Beszembé jut Châteaubriand, ki szerint a szellem legszebb része emlékekből áll s a legszebb dolgok, melyeket valaki megír, vagy elmond, az ifjúkor éveiből származó érzelmek. Milyen élvezet volna féltve őrzött naplójegyzeteibe belepillantani! Olvasni, amik lelkét föl emelték és összetörték. De nem. Nem törte meg semmi. Aki így tud lelkesedni szépért, jóért, igazért s a munkában új életre kel: tulateszi magát minden csapáson, melyet a sors az embernek osztályrészeiül juttatott.

Főereje a nevelésben van. Mi fi talok, talán vérmérsékletünk tulzasai, talán az új idők divatos áramlata által hajtva, más uton haladunk. Tanítunk inkább, mint nevelünk s nevelésünk elveivel sok szó fér. Hallottam, mikor iskolánk régi, letűnt tanárainak szigorú fegyelem helyett alkalmazott jóságos bánásmódját emlegette. Akkor a megindító, öntő és bátorító szó volt a nevelés egyik főeszköze; ma, sajnos, a feddes és nem ritkán a testi fenytés szigora. Azt kell hinned, hogy ezek a már elporladt férfiak erőtlen és értelmű kivaltságokkal, szinte passive, érték el amit mi mesterséges uton igyekszünk megszerezni: a tekintélyt, a fegyelmet. E letűnt oszlopok sorából a mi Benkánk maradt meg nekünk emlékül, példaul és emlékeztetőül. Mi csak tapogatózunk az ő nyomán. A vallásörökös nevelés nehéz feladatát hozamérten fogyatékosan oldjuk meg. Eredményben itt-ott talán megközelítve, de eszközeiben elütően. Előttem fekszik egy nem rég megjelent értekezése: *Nobile officium a gymnasium életében.* Mennyi jótanács, finom

megfigyelés, a nevelés sok-sok apró kérdésére kiterjedő világítás pár lapnyi szövegben! S éppen ezen aprólékos kérdéseknek semmibevétele akadályoz ma az eredményes nevelésnél; nem nehéz átlátni annak, ki gondolkozni s nevelő hivatásáért lelkesedni tud. Csak egyet említek. Milyen sok eltevelyedésnek vehetnénk elejét, ha csak némi gondot is fordítanánk az iskola és társadalom kapcsolására. Ha a tanulót nemcsak az iskolában, hanem odahaza, hozzátartozói körében is megfigyelnénk. Látam Benkat télviz idején, csatakos utakon tanulóink szállására elfáradni. Ezernyi gondja közt erre is ráér. Ma, mikor a „tanbetyár“-mozgalom szinte ijesztően terjed; nem utját vághatnánk-e a félreértéseknek.

De nem irok többet. Hugotól kérdezték egyszer: mi a lélek legnagyobb képessége! Nem-e a lángész? Nem: a jóság! volt válasza. Benka ezt a jóságot a lelkében hordozza; úgy árad az ember felé, mint a virágillat. Az ő szinte tüntető szerénységének kevésbé kedves a királyi kitüntetés; jóságát a tanítványok ezrei jutalmazták a hála és szeretet koszorújával. A legszebb jutalom, mert igaz szívből ered. Negyven év! Azóta mennyi bú, mennyi könny, mennyi hant . . . Fáradt jobbát fölvaltja balja; erősíti, serkenti, vértetzi a munka enyhülete. Mi ő iskolánknak: azok tudják csak, kik őt ismerik. És ki ne ismerne? Legfeljebb félreismerik. Dehát virtutem incolumem odimus; sublatam. ex oculis quaerimus invidi . . . Legyen még soká, nagyon soká a miénk!

Nobilis,

Benka-Gyulát, a főgym. és tanítóképzési igazgatót, hogy 40 éves tanári működése alkalmából, továbbá Ő felsége, a király általi kitüntetése alkalmából, legjobb kívánataikat kifejezzék. Margócsy Gyula volt az üdvözlő szónok. Ki rámutatott arra a kapcsolatra, mely az intézet és az ünnepelt között van. Több ízben tanított és jelenleg pedig, mint a választmány tagja annak kormányzásában részt vesz. Hosszabb, igen szép beszédben köszönte meg az igazgató ur a jókívánatokat. A beszéd után pedig kedves neje vendégelte meg kedélyesen az ott levőket.

— **Üszóverseny.** A főgymnasium tanulók szokásos évi üszóversenye ma d. u. 5 órakor kezd a holt Körösön. Indulás az üszódoból. Cél: a vas hid.

— **A menaszéria előtt.** Öreg tót állott a piacz-téren felállított menaszéria előtt bámeszködő tömeg közt. Látszott az arcáról, hogy szeretne bemenni, de sajnálja rá mégis a pénzt. Oda szól hozzá a pénztárnál ülő tulajdonos:

— Jöjjen hát be, bátyám.
 — Nem megyek én — feleli most már csökönyösen az öreg.
 — Hát osztán miért nem?
 — Mert láttam én már olyat.
 — Látott farkast?
 — Akár szabadon az erdőben.
 — Hát medvét?
 — Olyannal meg már birkóztam is.
 — De csak oroszánt nem látott?
 — Olyat meg már löttem is, volt rá a felelet.
 — Aztán hol?

Szvatopluknak vén ivadéka neki tüzesedve kezd beszélni: Hát tudja, mikor még a Körös part mellett erdő volt...

— **Hämopátia vérgyógyászat.** E helyen már több ízben lett ezen új gyógymódra utalva, mely valóban kiválóan értékes, mondhatni ma a legbiztosabb és legjobb gyógymód. Nincs az a gyógyfürdő, nem létezik az a gyógykezelés, mely oly tökéletes és tartós gyógyulásokat képes volna produkálni mint ezen egyszerű kellemes és semmi mulasztással egybekötött új gyógymód. Ezen új gyógymód nagy képzettségű és genialis feltalálója Dr. Kovács J. fővárosi orvos e találmányával soha el nem hervadó babérokát és számtalan szenvedő betegnek örök háláját biztosította magának. Tizennégy évi tapasztalat mutatta, hogy a tavaszi kurák a legszebb sikerrel járnak asthma-, szív-, tüdő-, gyomor- és bél-bajoknál idegbetegségeknel, különösen neurasthenia, tysteria és makacs bőrbajoknál. Olyan betegeknek, kik e felsorolt bajok egyikében szenvednek és maig gyógyulást nem nyertek öszintén ajánljuk első sorban a vérgyógyászatot igénybe venni. Dr. Kovács J. kinek Budapest V. Váci-körút 18 sz. I. emelet alatt egy e céljnak szolgáló rendelő intézete van, ott naponta betegeket fogad és meghívóra betegeket látogat a fővárosban és a vidéken. Levélbeli megkeresésre szívesen szolgál felvilágosítással és tanácsal.

— **Értesítés.** A casino tagjait ez uton is értesitem, hogy a mai könyvtári óra elmarad s holnap d. u. 2—4 óráig tartatik meg. Molnár János könyvtárnok.

— **Táncztanítás a nyári hónapokban.** Városunk kitért táncztanítója, Roszjarovicz János több, köztisztviselőben álló polgár felszólítására nyári táncztanítását július hó 1-én kezdi meg, azért ez uton is felhívjuk az érdekelt és érdeklődő szülők figyelmét, hogy gyermekeiket a sikerrel tanító táncztanítónál előjegyezni méltóztassanak.

CSARNOK.

Vallomások.

Hideg világ van ott künn. Fú a szél.
 Szemembe köny szökik, szívem romog.
 Maradjunk itthon, lásd, oly zord a tél
 S irigyek és durvák az emberek!

A tarka élet nem való nekünk;
 Nem jobb-e sutlogásom hallando?
 Előttünk játszik édes gyermekünk
 S nyakamba kulesolódik két karod.

Feledjük a hiu komédiát.
 Mely földi létünk piaczn folyik;
 A felhomályban hadd öllek át,
 Elálmadozva késő alkonyig!

Lámpát ne gyűjts, szobánk sötét legyen!
 Én látlak így is, lelkeim napja te!
 Szemem a mindenségben láthat-e?

Hunytt szemmel érzem a varázssodát;
 Szeretnék így meghalni, boldogan,
 A mig fölöttünk ez a pillanat
 Nyom nélkül, mint egy álom elsuhan.

Az éjben.

Mind, amit érez a szíved
 Haljon meg benne bízatosan,
 Mint dallam a tört hegdedüben,
 Amelynek hurja nincsen.
 Ha fájdalom ér, ha öröm,
 Maradj egykedvű, néma;
 Más sohse hallja szavad,
 Csak az éjszaka néha.

S könnyel ha szíved teli van már,
 Méla kesergő!
 Menj ki az éjbe: megért a homály,
 Vigasztal az erdő.
 Borulj le a hü anyaföldre
 S bánatod enyhül,
 Harmatos áldás perog le reád
 Lágyan a mennyből.

RUDNYÁNSZKY GYULA.

Kiadó bolthelyiség

Mérey Bertánál Beliezey-ut 10-ik szám alatt
 volt Korik-féle ház.

Időjárás jelentés 1902. június 14. ig.

Nap	Csapadék 24 ó. alatt m. m.	Hőmérséklet C. fokban				Jegyzet. Az eső kezdete és vége.
		7 ó. reg.	2 ó. d. u.	9 ó. este	kö. zép	
3.		19.0	27.5	18.9	21.9	
1		19.9	21.0	17.8	16.7	
		14.0	20.1	20.6	18.9	
3		16.4	21.0	20.8	14.1	
4		17.0	25.6	15.0	13.0	
5		17.5	17.8	16.1	14.8	
6		17.6	18.8	19.4	11.9	d. u. 7 eső ny.

Szarvas, 1902. május 14.

Plenczner Lajos

Felelős a szerkesztésért Sámuel A a kiadó.

V an szerencsém a t. szülők becses tudomására hozni, hogy a nyári idényre kézimunka tanítással fogok foglalkozni. A kézi munkában (kötés, horgolás, himzések és pointlas) úgy a kezdők, mint a haladók vezetését elvállalom s az eredményről kezeskedem.

A tanítás kezdete június 16-án

Szíves pártfogást kér
 Szarvason, 1902. május 30.

Kiváló tisztelettel
 Blank Antalné.

Ma vasárnap, jun. 15-én 3 előadás d. u. 4, 6 és este 8 órakor.

Ma fellépte az összes állatszeliiditónók és állatszeliiditóknek.

Egy nagy csoportot
 együttesen elővezeti

Mr. JAROVOV

1 oroszlán, 1 ló, 2 farkaskutya és 2 vadászkutya együtt lesznek a vas-circusba beeresztve s ott velök mindenféle mutatványok bemutatva.

Pont 4 órakor d. u. és este 8 órakor nagy idő-mitőelőadás vas-circusban az állatok etetésével.

Az állatsereglet helyárai: I-ső hely 1 K., II-ik hely 60 fill. III-ik hely 40 fillér.

Az anatómiai, pathologiai és ethmologiai muzeum és panoptikum a mellette levő sátorban van felállítva és egész nap megtekinthetők. — HELY RAK: Panoptikum 30 fill. Anatómiai muzeum 40 fill. Egy jegy a 3 osztályra 60 fill. — A II-ik és III-ik osztályt csak 18 éven felüliek nézhetik meg.

Kedden délután 2 órától kezdve este 9 óráig a II-ik és III-osztály csak hölgyeknek van nyitva.

Tisztelettel KOCZKA ANTAL és FIAL.

HIRDETÉSEK

jutányosan felvétetnek
 a KIADÓHIVATALBAN.

Jó házbó Ivaló fiu könyvnyomdába
 tanulónak felvétetik.

